FINANSSIALA

5.5.2025

Kaakinen Aleksi
Idänpää Aurora

Suuri valiokunta
Eduskunta

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta (U 13/2025 vp)

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. FA tukee yleisellä tasolla komission Omnibus I -paketin tavoitteita, korostaen sääntelyn yksinkertaistamisen ja käyttäjäystävällisyyden parantamisen tärkeyttä. Suomalaisista finanssialan toimijoista monet ovat aloittaneet kestävyysraportoinnin osana ensimmäistä raportointiaaltoa, ja ala on tehnyt merkittäviä investointeja tällä saralla. Epävakaa ja poukkoileva sääntely-ympäristö aiheuttaa kuitenkin ennakoimattomuutta ja turhia kustannuksia.

Kirjelmässä U 13/2025 vp on huomioitu hyvin komission ehdotusten vaikutukset rahoitusmarkkinoille. FA yhtyy valtioneuvoston kantoihin, esittäen kuitenkin seuraavat lisähuomiot:

1 Finanssialan sääntely ja tietovaje

Finanssialaan kohdistuu runsaasti alakohtaista kestävyyssääntelyä.[1] Kestävyysdataa tarvitaan ennen kaikkea riskienhallintaan sekä yleisesti rahoitus- ja vakuutuspäätösten tueksi. Huolemme on, että alakohtaisen sääntelyn noudattaminen hankaloituisi, mikäli Omnibus I -paketti hyväksyttäisiin nykymuodossaan, eikä samalla tehtäisi finanssialan sääntelyyn vastaavia sopeutuksia. Finanssialan tarvitsemaa kestävyystietoa ei olisi enää tulevaisuudessa saatavilla nykyisessä laajuudessaan.

Katsomme, että finanssialan raportointivaatimusten ei tulisi olla kohtuuttoman raskaita verrattuna reaalitalouden yritysten vastaaviin vaatimuksiin, ja tasapaino tulisikin saavuttaa varmistamalla, että alan raportointivelvoitteet vastaavat paremmin muiden kuin finanssialalla toimivien yritysten velvoitteita. Ilman riittävää harmonisointia yritysten kestävyysraportointikehys siirtyy ainoastaan täyttämään finanssialan riskienhallintatoiminnan tarpeita sen sijaan, että se tarjoaisi markkinoille aidosti vertailukelpoisia kestävyystietoja. Finanssialan alakohtaisia raportointivaatimuksia tuleekin tarkastella uudelleen Omnibus I -paketin sääntelyn yksinkertaistamisen ohella.

Riittämätön kestävyysdata vaikuttaa suoraan finanssialan kykyyn täyttää sääntelyssä edellytetyt riskienhallintavaatimukset, mikä pahimmillaan lisää rahoituslaitosten pääomavaatimuksia ja vähentää niiden kykyä kanavoida rahoitusta asiakasyrityksille. Pääomavaatimusten lisääminen saattaa aiheuttaa ei-toivottuja kerrannaisvaikutuksia kaikkeen taloudelliseen toimintaan. Tarvitsemme jäsenneltyä vuoropuhelua EU-lainsäätäjien ja eurooppalaisten finanssivalvojien välillä, jotta myös valvojaodotukset ovat linjassa Omnibus I -paketin yksinkertaistamispyrkimysten kanssa. Valvojien tulisi siten ottaa huomioon sääntelykehyksen epävarmuudet ja muutokset arvioidessaan alakohtaisten raportointivaatimusten noudattamista sääntelytilan selkiytymiseen saakka.

[1] Esimerkiksi luottolaitosdirektiivin (CRD) sisältämä kestävyyssääntely, vakavaraisuusasetuksen (CRR) ns. pilari III:n ESG-raportointivelvoitteet ja kestävän rahoituksen tiedonantoasetus (SFDR) – sekä sitovan lainsäädännön ohella myös EKP:n ja Finanssivalvonnan valvojaodotukset.

2 Kestävyysraportointiin ehdotetut muutokset

Taksonomia

Katsomme, että komission ehdotus vapaaehtoisesta taksonomiasta on lähtökohtaisesti kannatettava, mutta vapaaehtoisten tietojen salliminen saattaa vaikuttaa raportointiin kielteisesti ja esitystä tulisi siksi tarkastella huolellisesti. On epäselvää, koskeeko ehdotettu vapaaehtoinen kehys myös finanssialan yrityksiä vai vain muita kuin finanssialan yrityksiä.

Vapaaehtoinen kestävyysraportointi ja VSME

FA suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti myös ns. VSME-standardin hyödyntämiseen CSRD:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävien yritysten raportoinnin perustana. FA korostaa kuitenkin, että VSME-standardin riittävyyttä ja laatua tulisi tarkastella kriittisesti. VSME:stä johdettu erityisesti finanssialan kannalta kriittinen tieto on rajallista, eikä sen varmentamiseen ole velvoitetta. Vaihtoehtoisesti finanssialan lainsäädännön velvoitteet tulisi yhdenmukaistaa VSME-raportoinnin kanssa.

FA korostaa, että missään olosuhteissa komission esittämää ns. "arvoketjurajaa"[2] ei tule laajentaa koskemaan kaikkea CSRD:n ulkopuolista kestävyystietoa. Tällaisen CSRD:ssä säädettävän rajoituksen tulisi koskea kapeasti vain kestävyysraportointia varten pyydettäviä tietoja.

Rajoitettu varmennus

FA tukee alustavasti Omnibus I -pakettiin sisältyvää päätöstä säilyttää CSRD:hen liittyvä varmennusvaatimus rajoitetun varmuuden piirissä, sillä nykyiset rajoitetun varmennuksen prosessit ovat jo suhteellisen raskaita yrityksille. Rajoitetun varmuuden piirissä pysyminen ei saisi kuitenkaan muodostua tulevaisuudessa esteeksi alakohtaisen sääntelyn edellytysten noudattamiselle.

3 Ensimmäisen aallon keskisuuret PIE-yhteisöt

FA toivoo lisäksi selkiytystä ensimmäisen aallon 500–1000 henkilöä työllistävien keskisuurten yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen kestävyysraportointiin. Koska CSRD:n ja yritysvastuudirektiivin soveltamisajankohtia ei ole ehdotettu lykättäväksi näille yhteisöille ns. stop-the-clock-direktiivissä, on olennaista saada selkeyttä esimerkiksi siihen, miten tätä tietoa valvotaan väliaikaisesti ennen kuin koko Omnibus I -paketti hyväksytään ja sisällytetään kansalliseen lainsäädäntöön.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs

[2] Komission termein *value chain cap.*